

NANCY SPRINGER

**KADUNUD MARKII
JUHTUM**

ENOLA HOLMESI MÕISTATUS

Inglise keelest tõlkinud Marianne Ots

Originaali tiitel:
Nancy Springer
“The Case of the Missing Marquess: Enola Holmes 1“
Puffin Books / Penguin Group

Copyright © Nancy Springer, 2006.
Esmakordselt avaldatud Ameerika Ühendriikides Penguin Young
Readers Groupi kaubamärgi Philomel Books all 2006. aastal.
Käesolev tõlge on tehtud Puffin Booksi / Penguin Young Readers
Groupi 2007. aasta versiooni järgi.
Kõik õigused kaitstud.

Kaas © Netflix (2020). Kasutatud Netflix Ltd loal.

Eestikeelne tõlge @ Marianne Ots ja Tänapäev AS, 2020
Toimetanud Ivi Vinkler
Kujundanud Inga Joala

ISBN 978-9949-85-883-5

Trükitud AS Pakett trükikojas

www.tnp.ee

Minu emale – N. S.

LONDON, EAST END PÄRAST PIMEDUSE SAABUMIST, AUGUST 1888

AINUS VALGUS IMMITSEB ÜSIKUTEST GAASIGA TÖÖTAVATEST tänavalampidest, mis pole veel katki läinud, ning tuld täis kateldest, mis on munakivide kohale riputatud ning mida valvavad vanad mehed, kes kõrtside ees keedetud meritigusid müüvad. Üks pealaest jalatallani musta rietatud võõras lipsab märkamatult varjudest varjudesse, nagu poleks ta isegi muud kui vaid vari. Seal, kust tema pärit on, ei tuleks kõne allagi, et naisterahvas võiks öösiti ilma abikaasa, isa või venna seltskonnata kodust lahkuda. Ent ta on valmis tegema mida iganes, et leida üles keegi, kes on kadunud.

Suured silmad musta loori all uurivad, otsivad, jälgivad, samal ajal kui tema muudkui edasi kõnnib. Ta märkab mõranenud sillutisel purunenud klaasi. Ta näeb, kuidas rotid jultunult oma tülgastavaid karvutuid sabasid järele vedades ringi jalutavad. Ta näeb kaltsudes lapsi, kes klaasikildude ja rottide vahel paljajalu jooksevad. Ta näeb paarikesi, flanellvestides mehi ja õlekõrtest odavate

peakatetega naisi, kes käsikäes ringi tuigerdavad. Ta näeb, kuidas keegi lebab seina kõrval, purjus või lihtsalt magab seal rottide keskel või on ehk lausa surnud.

Ta vaatab, ja ka kuulab. Kusagilt paiskub nõgisesse õhku rataslüüra vingumist. Musta loori kandev otsija kuuleb seda joovastavat muusikat. Ta kuuleb, kuidas väike tüdruk hüüab kõrtsiukse taga „Isake? Issi?“. Ta kuuleb kriiskamist, naeru, joobnud karjeid, tänavamüüjaid hüüdmast „Austriid! Pistke äädikat piale ja neelake niisamuti tervelt alla, õite paksukesed teised, neli tükki üheainsama penni eest!“

Ta tunneb äädikalõhna. Ta tunneb džinni, keedetud kapsa ja kuumade vorstikeste lõhna, lähedalasuva sadama soolast hõngu ja Thamesi jõe lehka. Ta tunneb mädaneva kala ja kanalisatsiooni haisu.

Ta kiirendab sammu. Ta peab edasi liikuma, sest ta ei ole ainult otsija, ta on ka otsitav. Musta looriga jahimeest jahitakse. Ta peab kõndima kaugemale, et teda otsivad mehed teda üles ei leiaks.

Järgmise tänavalambi juures näeb ta värvitud huulte ja häguste silmadega naist, kes seisab ukseavas. Hobukaarik peatub sealsamas ning sellest astub välja saba-kuues ja torukübaraga mees. Kuigi ukseavas seisval naisel on seljas sügava dekolteega kleit, mis oleks kunagi võinud kuuluda mõnele tolle härraga samast ühiskondlikust klassist daamile, ei arva musta rietatud otsija, et härrasmees oleks siia tantsima tulnud. Ta näeb lõbunaise metsistunud silmi, mis on kui hirmust painatud, olgugi et ta punaseks võõbatud huultel püsib naeratus. Üks temasugune leiti hiljuti paari tänava kauguselt surnuna,

oli täiesti lõhki lõigatud. Pilku eemale pöörates kõnnib otsija mustas aina edasi.

Seina vastu nõjatuv ajamata habemega mees teeb talle silma. „Preilna, mida teie siin nii üksipäini teete ka? Ega te seltsi ei igatse?“ Oleks tegemist olnud härrasmehega, poleks ta otsijaga enne kõnelenud, kui keegi oleks teda esitlenud. Meest ignoreerides, kiirustab ta edasi. Ta ei tohi mitte kellegagi rääkida. Ta ei kuulu siia. See teadmine ei heiduta teda, sest ta pole kunagi kusagile kuulunud. Mõnes mõttes on ta alati üksi olnud. Kuid varjusid uurides on ta südames siiski valu, sest nüüd ei ole tal isegi kodu mitte, ta on võõras maailma kõige suuremas linnas ja ta ei tea, kus ta täna sõba silmale saab.

Kui jumal annab ja ta hommikuni ellu jääb, siis võib ta ainult loota, et leiab armsa inimese, keda on otsima tulnud.

Ta kõnnib aina sügavamale ja sügavamale varjudesse ja East Londoni sadamaäärsetesse agulitesse. Üksinda.

ESIMENE PEATÜKK

Mulle meeldiks väga teada, miks ema pani mulle nimeks Enola, mis tagant ette lugedes tähendab *alone*¹. Ema armastas – võimalik, et armastab siiani – kõiksugu šifreid ja küllap tal mõlkus midagi mõttes, kas mingi halb eelaimdus, vasaku käega õnnistamine või olid tal juba plaanid tehtud, olgugi et isa polnud siis veel elavate kirjast lahkunud.

Igatahes ütles ta mulle lapsepõlves peaaegu iga päev: „Enola, sa saad väga hästi üksinda hakkama.“ Tõepoolest, see oli tema tavapärane hajameelne hüvastijätt, kui ta oma visandipaberi, pintslite ja akvarellidega loodusesse hulkuma läks. Ja tõepoolest, üksinda ema mind jättiski, kui ta ühel juulikuuõhtul, minu neljateistkümnendal sünnipäeval, meie koju Ferndell Halli enam tagasi ei tulnud.

Kuna mina tähistasin sellest hoolimata koos ülemteenner Lane'i ja tema naise, meie kokaga, ei pannud ema

---

1 Tõlkimatu sõnamäng. „Alone“ tähendab inglise keeles „üksinda, üksi“. *Sün ja edaspidi tõlkija märkused.*

äraolek mind esialgu muretsema. Kuigi kohtudes käitusime me teineteisega väga südamlikult, ei sekkunud me emaga teineteise asjadesse. Ma eeldasin, et mingi pakiline asjaajamine hoidis teda kodust eemal, eriti arvestades seda, et ta oli palunud proua Lane'il mulle teeajal pakikesed üle anda.

Ema kingituste seas olid

joonistuskomplekt: paber, söepliatsid, sulenuga nende teritamiseks ja India kustutuskummid, mis olid kõik sätitud osavalt puidust karpi, mis avanes molbertiks;

paks raamat pealkirjaga „Lilled tähendused: lisatud ka märkmed sellest, milliseid sõnumeid edastavad lehvikud, taskurätid, kirjalakk ja postmargid“;

palju väiksem raamat šifritest.

Kuigi minu joonistamisoskus oli piiratud, toetas ema alati isegi seda mu vähest annet. Ta teadis, et mulle meeldib visandada, samamoodi nagu mulle meeldib lugeda ükskõik millist raamatut ükskõik mis teemal, ent samuti teadis ta, et šifrid mulle just üleliia palju korda *ei* läinud. Ometi oli ta selle pisikese raamatu minu jaoks silmanähtavalt oma kätega valmistanud, voltides ja õmmeldes kokku paberilehti, mida ta oli siis õrnade akvarell-lilledega kaunistanud.

Ilmselgelt oli ta selle kingituse kallal palju vaeva näinud. Ta hoolis minust küll, kinnitasin ma endale. Mitu korda õhtu jooksul.

Kuigi mul polnud aimugi, kus ema olla võiks, eeldasin ma, et ta tuleb koju või saadab vähemalt öö jooksul sõna.

Magasin üpris rahulikult.

Küll aga raputas Lane järgmisel hommikul pead. Ei, majaperenaine ei ole veel tagasi tulnud. Ei, temast ei ole midagi kuulda olnud.

Õues sadas halli vihma, mis sobis hästi mu aina rahutumaks muutuva meeleoluga.

Pärast hommikusööki lippasin ma tagasi ülemisele korrusele oma magamistuppa, õdusasse peidupaika riidekapi, pesulaua, kummuti ja kogu ülejäänud mööbliga, mis oli värvitud valgeks ja mille äärtele olid šablooniga maalitud roosa-sinisekirjud lillekimbud. Rahvas kutsus seda „maamajakese mööbliks“, see oli odav kraam, mis kõlbas ainult lastele, kuid see meeldis mulle. Enamasti.

Täna mitte.

Ma ei suutnud toas olla, sest ma tõesti ei suutnud paigal istuda, tegin seda vaid korraks, et kalossid saabaste peale tõmmata. Mul oli seljas särk ja jalas põlvpüksid, mugav riietus, mis olid varem kuulunud mu vanemale vennale, ning ma viskasin neile peale veel vihmamantli. Üleni kummi mähkununa hüplesin ma alumisele korrusele ja võtsin esikunagist vihmavarju. Seejärel lahkusin ma köögi kaudu, öeldes proua Lane'ile, et „lähen vaatan natuke ringi“.

Kummaline, need olid täpselt samad sõnad, mida ma laususin pea iga päev, kui läksin välja asju otsima, kuigi tavaliselt ma ei teadnud mida. Ükskõik mida. Ronisin puude otsa, et näha, mida seal põnevat olla võiks: pruuni-kollasekirjuid teokarpe, päklikobaraid, linnupesid. Kui ma harakapesa leidsin, siis otsisin sealt asju:

kinganööpe, värvilise paela tükikesi, kellegi kadunud kõrvarõngast. Teesklesin, nagu oleks midagi väga väärtuslikku kaduma läinud, ja mina otsisin ...

Ainult et sel korral ma ei pidanudki teesklema.

Ka proua Lane teadis, et sel korral oli kõik teisiti. Ta oleks pidanud mulle hüüdma „Kus teie kübar on, preili Enola?“, sest ma ei kandnud seda kunagi. Kuid ta ei öelnud midagi ja vaatas lihtsalt, kuidas ma ära lähen.

Kuidas ma lähen otsima oma ema.

Ma tõesti arvasin, et suudan ta ise leida.

Kui ma olin köögi vaateväljast kaugemale jõudnud, hakkasin ma jahikoera kombel edasi-tagasi jooksuma, otsides emast mingitki märki. Eile hommikul oli mul sünnipäeva puhul lubatud kauemaks voodisse jääda ja seepärast ei näinud ma ema lahkumas. Kuid ma oletasin, et ta oli veetnud mõned tunnid lilli ja taimi joonistades nagu tavaliselt, ning läksin teda kõigepealt Ferndelli valdustesse otsima.

Oma maavalduste perenaisena meeldis emale kõik kasvavad asjad rahule jätta. Jalutasin metsikutes lilleaedades, astelherneid ja kibuvitsapõõsaid täis kasvanud muruplatsidel, viinapuuväätidesse ja luuderohtu mähkunud metsatukkades. Terve selle aja sadas taevas mulle kaela.

Vana kolli Reginald lonkis minuga kaasa, kuni tal sai märjast ilmast kõrini ja ta läks peavarju otsima. Mõistlik loom. Põlvini läbi ligunenuna teadsin ma, et peaksin samuti tegema, kuid ma ei saanud. Ärevuse kasvades muutusid ka mu sammud kiiremaks, kuni hirm mind viimaks tagant piitsutama hakkas. Hirm, et ema on seal kusagil haige või

haavatud või – pidin paratamatult tõdema, et ema polnud enam kaugeltki noor – on ta süda üles öelnud. Kartsin, et ta on ... Kuid nii otse ei tohiks kunagi mõelda, selleks on teisigi ütlusi. Oma aja ära elanud. Teise ilma läinud. Meie seast lahkunud. Isa juurde läinud.

Ei. Palun ei.

Võib ju arvata, et kuna me emaga ei olnud „lähedased“, siis poleks ta kadumine pidanud mulle eriti korda minema. Aga hoopis vastupidi – tundsin end kohutavalt, sest mulle tundus, et kui temaga midagi juhtunud on, siis olen mina selles süüdi. Ma tundsin end alati kõiges süüdi – ükskõik mis juhtunud oli, lihtsalt sellepärast, et ma hingasin –, sest ma sündisin ema elus sündsusetult hilisel ajal. Kas mõistate? Ma olin skandaal, koorem. Olin alati lootnud, et saan kõik heaks teha, kui olen kord suureks kasvanud. Lootsin, et ühel päeval suudan ma oma elu kuidagi nii särama lüüa, et see aitaks mind häbistatuse varjudest välja.

Ja siis, kas mõistate, siis hakkaks ema mind armastama.

Nii et ta pidi elus olema.

Ja mina *pidin* ta leidma.

Otsisin risti ja põiki läbi metsa, kus mitu põlvkonda mõisahärrasid olid jänese- ja püüjahil käinud. Ronisin üles ja alla groti astmelisest sõnajalgadega kaetud kaljunukist, mille järgi meie maa oli oma nime saanud² – ma jumaldas seda paika, kuid täna ei saanud ma aega viita. Suundusin pargi servale, kus lõppes mets ja algas põllumaa.

---

² Sõnajalg on inglise keeles „fern“, millest tuleb Enola perekonna maade nimetus Ferndell ehk Sõnajalaorg.